© Drets Senyorials Redimits Picassent

FERMÍN SANTAJUSTINA MORENO "EL RAJOLER"

Rajoler artesà

Col·leccions: El nostre veïnat

Any 1934

DESCRIPCIÓ

Fermín Santajustina Moreno, conegut popularment com a Fermín "el rajoler", va nàixer a Picassent l'any 1934, i va viure tota la vida al poble fins que va faltar l'any 2014.

Rajoler de professió, va dedicar-se tota la seua vida a elaborar artesanalment rajoles i teules de diferents mides. Ell s'encarregava personalment de tot el procés de fabricació: primer, comprar i tractar l'argila i la terra per a obtindre una mescla adequada. Seguidament, posar-la en el motle apropiat segons el producte a elaborar, i repetir i repetir aquest pas, fins a més de mil vegades al dia. Finalmente, deixar-los assecar, coure'ls en el seu propi forn i emmagatzemar-los fins que es venien als clients. Es disposa d'una explicació més detallada d'aquest procés, i en especial del seu forn, polsant ací.

Malgrat que era una tasca manual sense cap automatització, podia arribar a coure, en moments de màxima demanda, una vegada cada tres inclús dues setmanes, produint en cada fornada al voltant de vuit mil rajoles (en el cas de la mida més xicoteta). Tot i això, quantitats insuficients per a l'alta demanda

que sempre tenia d'una clientela que sabia valorar aquest producte manufacturat. Per exemple, propietaris de xalets, que preferien tindre a la seua llar uns materials artesans, amb les seues marques i irregularitats, en lloc d'unes rajoles industrials més perfectes però sense personalitat.

A banda de l'elaboració d'aquests productes, Fermín també era hàbil en la construcció de forns moruns i fumerals, per la qual cosa era requerit de tant en tant pels particulars per a construir algun en les seues cases. Inclús, en una ocasió, va viatjar fins a un hotel en França per a construir un forn morú. Com a anècdota, davant la incertesa dels materials que podria trobar-se per aquella zona per a fer l'obra, va preferir carregar i dur-se en un camió les rajoles i altres materials locals que ell coneixia i li donaven confiança per a fer un bon treball.

La seua altra gran passió va ser el cultiu de tota classe d'hortalisses a l'horteta que tenia al costat del seu lloc de treball.

Fermín va ser l'únic artesà al poble d'aquesta activitat. El seu fill, encara que el va ajudar des de xiquet i coneixia tot el procés d'elaboració, decidí no continuar professionalment amb aquest ofici quan va faltar son pare. És un exemple més d'extinció d'una dura professió artesana amb el canvi generacional per la competència de productes obtinguts de forma massiva i barata per processos industrials.

ALTRES DADES

© Drets Senyorials Redimits Picassent

© Drets Senyorials Redimits Picassent

